35ste jaar. — Nr 126. Zaterdag 20 october 1888.

Men schrijft in : te **Tongeren** bij M. COLLER, uitgever en eigenaar van dit blad.

[illegible] dinsdags, 's [illegible]

Alle toezendingen van [illegible] aankondigingen moeten [illegible] gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, nr 37-39, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **3** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 20 OCTOBER.

VERSLAG

over het bestuur en de zaken der stad Tongeren, neergelegd in zitting van den raad, den 1e october 1888.

(VERVOLG EN SLOT.)

§ 5. — OPENBAAR ONDERWIJS.

Tijdens de prijsuitdelingen van de maand augustus laatsleden, heeft de regeering aan het onderwijzend personeel een welverdiend blijk van voldoening gegeven voor den ijver en de zelfopoffering met dewelke het zich van zijne taak kwijt. Daar het openbaar onderwijs insgelijks de openbare opvoeding moet zijn, zal het college, zoo ver het kan, met de medehulp van het onderwijzend personeel en ook met de medehulp die aan de ouders wordt gevraagd, aandringen opdat zekere feiten van verwoesting, van versmading en woestheid, welke maar te dikwijls door de leerlingen der joagensscholen gepleegd zijn, zich niet meer hernieuwen.

§ 6. — SCHOONE KUNSTEN.

Het gouvernement heeft twee eerepenningen toegekend aan twee leerlingen der teekenschool. Op de laatste prijsuitdeeling aan de leerlingen dezer school, heeft men doen uitschijnen dat de jonge lieden dezer stad niet genoeg beantwoorden, door eene voldoende bijwoning der lessen der school, noch aan de sacrificien welke de stad doet voor het teekenonderwijs, noch aan den ijver en de zelfopoffering der leeraars dezer school.

—

In de zitting van dezen dag, moet de raad zich bezig houden met de inrichting van eene gemeente muziekschool.

De twee hedendaags bestaande muziekscholen, de eene op den *Casino*, de andere op de *Concordia*, zijn vrije scholen aan dewelke de stad een jaarlijksch subsied van 1000 franken verleent.

Om het subsied van het gouvernement te verkrijgen, stelt het college u voor eene gemeente muziekschool in te richten en eenen oproep te doen tot de personen aan de beide societeiten toebehoorende, voor de samenstelling der besturende commissie alsook voor de samenstelling van het onderwijzend personeel.

§ 7. — HANDEL EN NIJVERHEID.

De kwestie der buurtspoorwegen, welke van een zoo groot belang is voor de markten, den handel en de nijverheid der stad, wordt ieverig door het college bestudeerd. Tot dit einde hebben wij aan het Gouvernement de noodige aanvragen gedaan, zoowel door geschrevene verslagen als door persoonlijke pogingen.

Als het oogenblik zal gekomen zijn, zal het college een speciaal verslag over dit punt aan den raad mededeelen.

De stad Tongeren heeft er belang in dat de gemeenten, die nog geenen ijzerenweg hebben, door buurtspoorwegen metons verbonden worden.

Dit is het geval voor onze betrekkingen met de gemeenten gelegen tusschen Tongeren en Borchworm, Tongeren en Lanaeken en tusschen Tongeren en Hasselt.

Om dit doel te bereiken, zal de stad Tongeren, gelijk overigens de andere gemeenten uit deze streken, zich de noodzakelijke opofferingen moeten getroosten om van de Nationale Maatschappij, het aanleggen van buurtspoorwegen te bekomen, gunstig aan de betrekkingen der stad Tongeren met de omliggende gemeenten, alsook aan het uitbreiden dezer betrekkingen.

Wat onze betrekkingen met de Jekervallei betreft, daarin zal voorzien worden door het aanleggen van eenen buurtspoorweg uitkomende op den Luiksch-Limburgschen spoorweg te Glons. Deze buurtspoorweg zal gemaakt worden of wel door de Nationale Maatschappij, of wel door eene andere societeit, of wel door eenen bijzonderen welke deze concessie vragen zou.

Het aanleggen van dezen buurtspoorweg door eenen bijzonderen, zonder dat de gemeenten in de kosten zouden moeten tusschenkomen, zou voorzeker gunstig voor deze gemeenten wezen.

De vraag van concessie van deze lijn der Jekervallei naar Glons, toont genoegzaam dat deze lijn eene goede opbrengst zou opleveren.

§ 8. — GEMEENTE KERKHOF.

Nopens het altijd groeiend getal der aanvragen van altijddurende of van tijdelijke graven, hebben wij, tijdens de bespreking der begrooting van 1888, de eer gehad aan den raad te doen kennen dat het noodzakelijk was een nieuw kerkhof te maken.

De hedendaagsche plaats heeft dikwijls veel van het water te lijden.

Het hernieuwen der graven levert dikwijls wederom op, in geval men zerken ontmoet vervaardigd in hout dat langzaam in den grond vergaat.

De openbare betamelijkheid en de eerbied der dooden vereischen dat het hernieuwen der graven uitgesteld worde. Daarom is er een nieuw kerkhof noodig. Wij roepen de aandacht van den raad op dit punt.

§ 9. — ARCHIEVEN.

Tot onze kennis, is er nooit een inventaris der oude archieven der stad Tongeren gemaakt geweest, ten minste bestaat er geene op het stadhuis.

Gelijkvormig artikel 100 der gemeente-wet, zal het college eenen inventaris en eene classeering dezer archieven doen opmaken, welke van een groot historisch belang zijn.

Tongeren, 1 october 1888.

Het college der Burgemeester en Schepenen,
FR. MEYERS.

Examens.

M. A. Van Bockryck van Hoesselt, doctor in rechten, heeft het laatste examen als candidaat notaris afgelegd.

Cabolet Victor, Dessers Joseph, Husson Pierre, Moens Pierre en Pirson Victor, leerlingen onzer gemeenteschool, hebben dit jaar in den wedstrijd der lagere scholen van België een certificaat bekomen.

De leerlingen Cabolet Victor, Fory Louis, Fransen Joseph, Moens Pierre, Moray Félicien, en Pirson Victor, hebben daarenboven met goeden uitslag de bijzondere proeven doorstaan in de Fransche taal.

Het laatste nummer van den *Vlaamschen Patriote* bevat het portret van M. E. Vroonen alsook eene zeer vleiende levensbeschrijving van onzen stadsgenoot.

Men schrijft ons uit Lanaye :

Nog een slachtoffer van den jenever ! Maandag werd hier vermist een zekere Herman Gilson. Daar men den ongelukkige zondag 's avonds in staat van dronkenschap in Klein-Lanaye had aangetroffen, vreesde men aanstonds voor het ergste. Dinsdag 's morgens was dan ook reeds vroeg de Gendarmerie van Herderen op zoek langs Maas en kanaal, doch te vergeefs.

Tegen den middag echter, terwijl M. de Senateur de Brouckère, rond het kasteel van Caster ter jacht was, werd zijne aandacht getrokken op eene der kniben (ingestorte mergelgroeven) voor dewelke een zijner ras-honden in arrest stond. Bij naderde en vond het lijk van den ongelukkigen Gilson.

Het schijnt dat Gilson, van Klein-Lanaye in bedronken toestand over Caster willende huiswaarts keeren, door de duisternissen misleid in de kuil gevallen is en er jammerlijk is omgekomen.

—

Wij zullen bij deze gelegenheid herinneren dat de nieuwe wet op de dronkenschap een artikel bevat, betreffende de herbergiers die hunne klanten jenever blijven schenken, niettegenstaande den kennelijken staat van dronkenschap waarin zij zich bevinden. De herbergiers moeten wel weten dat dit artikel der wet geene donde letter is.

Het zou te wenschen zijn dat er een onderzoek gedaan werd om vast te stellen of het de plichtvergetende herbergiers niet zijn die het ongelukkig sterven van Gilson veroorzaakt hebben.

De Gouverneur der provincie Limburg brengt ter kennis van de belanghebbenden dat er openbare voordrachten over fruitbomenteelt zullen gegeven worden op de hiernavolgende tijdstippen :

Winterseizoen.

Te TONGEREN, den 16, 23 en 30 december 1888, in de kostelooze jongensschool, om 10 uren 's morgens ; 6, 13, 20 en 27 januari, 10 en 24 februari 1889, om 10 uren 's morgens in den hof van den voordrachtgever ;

Te BILSEN, in het lokaal der landbouwafdeeling de 6, 13, 20 en 27 januari, 3, 10, 17 en 24 februari, 10 en 17 maart 1889, ten 1 1/2 ure 's namiddags ;

Te HASSELT, in het lokaal der Hofbouwmaatschappij, de 20 en 27 januari, 3, 10, 17, 24 februari, en 3, 10 en 17 maart 1889, om tien uren 's morgens.

Zomerseizoen.

Te TONGEREN, de 18 mei, 15 juni en 13 juli, om half tien 's morgens in den hof van den voordrachtgever ;

Te BILSEN, de 19 mei, 16 juni en 21 juli, om 2 uren 's namiddags, in het lokaal der landbouwafdeeling ;

Te HASSELT, den 26 mei, 30 juni en 28 juli, om 9 uren 's morgens, in het lokaal der hofbouwmaatschappij.

Er zijn niet minder dan vier kandidaten op den rang voor de kiezing die aanstaande maandag 22 october te Brussel zal plaats hebben, voor de benoeming van eenen representant in vervanging van wijlen den heer Systermans.

De katholieken treden in het strijdperk met de candidatuur van M. Powis de Ten Bosche, provincieraadslid en burgemeester van Eppegem.

De *Ligue libérale* heeft voor candidaat M. Graux, terwijl de liberale associatie M. Feron voorstelt.

De independenten partij stelt geenen candidaat op den rang. M. Van Bunnen die men als haren candidaat noemde, is enkel voorgesteld door eenige kiezers.

—

Komt te verschijnen en is te bekomen op het bureel van dit blad :

Etude pratique sur les maladies charbonneuses des céréales, door HYACINTHE VANDERYST, *Ingénieur, Landbouwkundige van den Staat.*

Prijs fr. 0,30.

De doctor **Mooren** van Dusseldorf zal te Luik zijn in het *Hôtel de l'Europe* op vrijdag 26 OCTOBER aanstaande.

BINNENLAND.

TWEEGEVECHT THUILLIER-LEJEUNE. — Twintig getuigen ten laste zijn gedaagd op den eisch van M. de 1e advokaat-generaal Faider, om gehoord te worden in de zaak Thuillier-Lejeune.

Een der getuigen van het tweegevecht, kapitein de Hensch, zal daarenboven te recht staan voor ophitsing tot tweegevecht, overtreding, voorzien door art. 451 van het strafwetboek.

— IN DE TENTOONSTELLING. — Het staat beschreven dat al de feesten in de tentoonstelling door eene regenbui zullen gedoopt worden. Zondag was dit alweder het geval ofschoon het puike weder van 's morgends geheel wat anders had laten voorspellen. Een tamelijk hevige wind deed bovendien op sommige oogenblikken den hof gelijken aan de Saharawoestijn wanneer de wind er het zand doet van opstijgen. Het zeer belangwekkend feest van het aan 't spit leggen van den os, werd door het slecht weder gedeeltelijk tegengewerkt en belet. De saus van den hemel viel te overvloedig op het gebraad om de liefhebbers uit te lokken.

De onverschrokken Leona Dare alleen heeft zich door het ongunstige weder niet laten afschrikken, is met eenen « trapèze » hangend onder aan eenen luchtbal de hoogte ingegaan. Toulet, de ongelukkige Toulet, heeft zijn aandeel moeten hebben in den algemeenen tegenslag. Rond 5 ure was men bezig met het opvullen van Sluchtballen. De bewerking was zoo goed als voltrokken wanneer een hevigen rukwind de luchtgevaarten doet schudden, en... krak... de *Hirondelle* en de *Espérance* worden beide gescheurd. De *Hirondelle* draait als een bol en een ongelukkige karabinier die zich in de nabijheid bevindt, geraakt verward in het touwwerk en wordt een twaalftal meters ver over den grond gesleept.

Door een echt wonder is de jongen niet gekwetst geworden. Zes luchtballen in plaats van acht, stijgen ten 5 ure de lucht in en laten hunne twee arme confraters, *Hirondelle* en *Espérance*, gescheurd in het zand liggen.

In de feestzaal had een prachtig muziekfeest plaats, gegeven door een viertal der bijzonderste maatschappijen van het land, waaronder de Harmonie van Saventhem. 's Avonds doorliep een schitterende lakkeltocht de hovingen.

— EEN WOESTE KEREL. — Gewoonlijk heeft de policie het erg druk in den nacht van zondag tot maandag. Dit was nog eens het geval. De baas eener herberg in de Hezenew gstraat, te St-Joosten-Noode, wilde rond 2 ure zijne deur sluiten. Dit beviel niet aan een bezoeker, een *four-hereule* die vond, dat 't nog niet laat genoeg was en weigerde te vertrekken. De herbergier ontbood alsdan den policiecipaal Guillaume. Op dezen verzoek, verliet de kerel de herberg, doch op straat begon de woestaard de deur en de vensterluiken aan stukken te stampen.

Toen de agent Guillaume kwam toegeloopen om den *hereule* in zijn barbaarsch werk te storen wierp de Jan Onverzaagd zich op hem en mishandelde den agent met zooveel geweld, dat de arm van dezen laatste gebroken werd. De gekwetste werd naar het Sint-Jansgasthuis vervoerd. De arme jongen lend verschrikkelijk. Zijn lichaam is gansch met kneuzingen overdekt. De agent De Zutter was intusschen komen toegeloopen, kon den wildeman bedwingen en naar het bureel der Kruisvaartstraat geleiden.

Toen de policie-officier Jacques den kerel in het bureel ondervroeg, begon deze opnieuw zoo geweldig te werk te gaan, dat de tegenwoordig zijnde agenten hem slechts met de grootste moeite naar het gemeentegevang konden leiden. De brutale gast is ter beschikking van het parket opgesloten.

— MOORDPOGING EN ZELFMOORD. — Dinsdag morgend, omtrent 7 ure, werd de Oude Graanmarkt, te Brussel, in opschudding gebracht door een bloedig drama.

In de nummers 57 A en 59 aldaar, woont met vrouw en kind de heer Sylvain Abts, koopman in wijn en likeuren. Sedert eenigen tijd reeds scheen de heer Abts onderhevig aan aanvallen van krankzinnigheid. Hij moest dat hij vervolgd was door vijanden ; hij beelde zich in dat iedereen hem kwaad wilde en vooral dat zijne vrouw kwaad van hem zegde.

Buiten die aanvallen, was de heer Abts een goed echtgenoot en vader. Hij was echter buitengewoon jaloersch, en in den laatsten tijd had hij de ongelukkige gewoonte aangenomen, zich over te leveren aan den drank.

Dikwijls had hij twee geladen revolvers op zak, en zijn geweer van de burgerwacht was altijd geladen.

De medebewoners van zijn huis hadden dikwijls vrouw Abts verwittigd over het gevaar dat zij liep, en haar aangezet de policie te waarschuwen. Zij gaf echter geen acht op die raadgevingen.

Verscheidene malen zelfs had doktor Joux gepoogd haar het gevaar van haren toestand te doen begrijpen, doch mad. Abts bemind haren echtgenoot, en wilde hem alle omangenaamheden sparen.

Maandag avond was de heer Abts veel opgewondener dan naar gewoonte ; zijne oogen stonden wild in zijn hoofd en zijne baren rezen ten berge. Mej. V... die sedert vijf jaar bij de echtgenoten Abts inwoont, gaf aan de vrouw den raad niet slapen te gaan doch te vergeefs.

Dinsdag morgend, toen hij opstond, had Sylvain Abts een twist met zijne vrouw. Hij wilde den sleutel van het huis hebben, en daarzij weigerde hem te geven, nam hij zijnen revolver en loste verscheidene schoten op haar.

Het slachtoffer had nog de macht om te vluchten tot in den kelder, waar de policie haar ontdekte.

Wat Abts betreft, hij had zich, na de misdaad, op zijne slaapkamer opgesloten. Toen hij de policie hoorde komen, begon hij opnieuw te schieten met zijnen revolver en riep uit : « Gij zult niet binnen komen ! »

Men stampte de deur in. Abts vluchtte toen langs eene zijkamer en liep naar een kamerke nabij den zolder, waar hij zich opsloot. Hij werd er ontdekt, doch op het oogenblik dat de policie er binnen kwam, weerklonk weer een schot.

Abts viel achterover : hij had zich gezelfmoord.

Omtrent 10 1/2 ure 's morgends is de substituut van den prokureur des koonings ter plaatse geweest ; hij heeft echter de vrouw Abts niet kunnen ondervragen, die in hevige koortsen lag.

— Aan de brusselsche hoogeschool hebben zich dit jaar twintig *vrouwelijke* studenten laten inschrijven.

— Men meldt uit Charleroi :

Als men de *Réforme*, dien eeuwigen ongeluksprofeet, moest gelooven, zou eene algemeene werkstaking op het punt zijn in den Borinage uit te barsten. Men verwacht die zells reeds maandag. In het Centrum wordt eene ongewone gissing onder de bevolking opgemerkt en de overheden nemen reeds hunne maatregelen.

— EEN GELUK BIJ EEN ONGELUK. — Bruylants was op het punt van te trouwen met eene dienstmeid der stad ; zij waren overeengekomen van naar Holland te vertrekken, en al het goed der meid, en ook haren spaarpot, 75 fr. waren ingepakt in eenen koffer en opgeladen op eene vigilant te welke zich de toekomende echtgenooten en eene vriendin van beiden bevonden. Op weg van de statie jbeweerde Bruylants iets bij zijnen broeder vergeten te hebben en verzocht zijne toekomende dit te gaan halen. Toen de meid later aan de statie kwam, waren de twee vogels gaan vliegen met den koffer. Bruylants hield nameijk met die vriendin aan, en beiden hadden elkander verstaan om de bruid te bestelen.

De gestolene als getuige verschijnt voor de rechtbank van Antwerpen, en de voorzitter wenscht haar geluk, omdat zij met den kerel niet getrouwd is, die reeds tienmaal veroordeeld was, onder anderen tot 10 jaren opsluiting. Bij het hooren dier verschillige veroordeelingen, zegt de getuige : « dan ben ik nog veel liever mijn goed kwijt, » en lacht dat zij schokt.

Uitslag : Bruylants, verwezen tot 1 jaar en 26 frank ; de medeplichtige, juf. Hartony, tot 3 maanden en 27 frank.

— Men schrijft uit Brugge :

In verscheidene landen zijn de honderdjarigen moeilijk te vinden ; West-Vlaanderen telt er nochtans velen, die het Vlaamsch raseer aandoen. Ruddervoorde heeft zijnen honderdjarige genaamd Van Renterghem, die zeker de oudste der Belgen is ; hij is 106 jaar oud, gaat elken avond uit om met de kaarten te spelen, blijft nooit aan zijne burgerplichten te Brugge te kort, en bij iedere kiezing wordt den ouderling hulde gebracht.

Wevelgem, bij Kortryk, heeft ook niet te klagen. In deze gemeente heeft Jan Verhulst, meer dan 100 jaren bereikt. Hij herinnert gaarne de veldslagen waaraan hij onder Napoleon deelnam, en namelijk dien van Moskou, welke hem een droevig gebeugen maliet. Zijne ooren werden er zoodanig bevroren, dat er niets meer van overblijft.

Buneghem roemt zich ten rechte over zijne honderdjarige inwoonster, die gansch het dorp onder den naam van *Tante Trisse* kent.

Te Moeskroen, leeft ook eene juffer die haar honderdste jaar reeds bereikte. Zij is in een klooster. De zusters omringen haar met de beste zorgen en pogen haar leven nog te verlengen.

Julfrouw Martha Delvigne, zoo is haar naam, werd den 3 augusti 1787, te Doorsik, geboren, en bleef er meer dan 60 jaar. Daarna ging zij naar Tourcoing en woonde eenigen tijd bij haren schoonbroeder, den heer Nerveur, ontvanger van de registratie. Martha Delvigne geniet nog eene goede gezondheid en een uitstekend geheugen.

— EENE BEGRAFENIS IN ALGERIE. — Onlangs werd in Algerie een priester der moskee begraven, en die plechtigheid gaf aanleiding tot zekere tooneelen, die de *Bonois* vertelt als volgt :

De marabout (moskeepriester), die door gansch de streek vermaard was, is in het graf van zijnen niet min beroemden voorzat Sidi-Brahim, bijgezet. 's Middags kwam een stoet met al de vaandels der moskee aan het hoofd, het lijk van Sadi-Gharmi afhalen, om het, midden van afgrijselijk lawijt, naar zijne laatste rustplaats te brengen. Het oorverdoovend gehuil en de klagende kreten der schreenwers, mengden zich met het snijdend *youyou* der vrouwen.

Voorop, onmiddelijk achter de vaandels, ging eene afdeeling zangers, die allen op eene rechte lijn gingen, onder het hevel van eenen chaouch, gewapend met eenen zonnescherm. Al de Muzelmans van den omtrek waren in den stoet.

Maar vooral rond de doodkist was het schouwspel belangrijk. Daar hadden echte geveichten met de vuist plaats tusschen de inboorlingen, om den doode te mogen dragen. De baar werd op den weg van de wapenplaats naar Sidi-Brahim's graf minstens door honderd verschillende personen gedragen. Men moet zulke tooneelen bijwonen om ze te begrijpen. Wanneer het lijk op de bestemde plaats gekomen was en voor den marabout Sidi-Brahim was neergezet, begon er een gevecht in regel. De draagbaar werd in stukken geslagen en elk wilde er een stuk van hebben. Zij die te laat kwamen, wierpen zich op de gelukkige bezitters, en eischten, zinneloos van woede, hun deel van de relikwie.

Sidi-Gharmi was een halve zinneloose en men weet dat de muzelmannen, deze die arm van geest zijn, als de gansteliugen van Mahomet aanzien. Geheel Boma kende dien man, met ernstig gelaat, gekroesden baard en zijne roode gandouralb, die dikwijl met zijn rijtuig door de straten reed. Sidi-Gharmi was een Araab van italiaansche afkomst. Wanneer hij honger had, ging hij bij eenen moorschen hotelhouder, die hem met godsdienstigen eerbied bediende, en den boord van zijne burnous kuste. Wanneer hij door eenige straatbengels vervolgd werd, trad hij het eerste 't beste koopmanshuis binnen en vroeg twee of drij frank, die hij dan aan de kleinen uitdeelde.

— MEN MOET NOOIT WANHOPEN. — Achel, 15 februari 1880. — Ik had hevige pijnen in den buik, 's morgens kreeg ik onuitstaanbaar hoofdzeer ; men dacht mij verloren en ik zelf begon te wanhopen, toen ik mijne toevlucht nam tot uwe Zwitsersche Pillen Hertzog aan 1 fr. 50 de doos. Zij hebben mij al spoedig geholpen, en dank zij hunne werking, beschouw ik mij heden als genezen.

(Handteeken gewelt.) J. VISSERS.

Aan M. Pélerin, apotheker, 12, Schildknaapstraat, Brussel.

— Het beste schoensmeer is room gemengd met inkt. Elk weet dat het ook zeer goed is de schoenen van tijd tot tijd te smeeren met fijne olie. Het leder herst dan niet, het blijft slap, en de schoenen of laarzen gaan beter aan.

BUITENLAND.

Frankryk.

DRIEDUBBELE VERGIFTIGING.

De bevolking van Deulemont, is dezer dagen in hevige opschudding gebracht. Drie kinderen van hetzelfde huisgezin zijn vergiftigd geworden. Ziehier hoe het ongeluk gebeurd is. Dezer dagen stierf een meisje 7 jaar oud, Marguerite De Meulaere genaamd, na hevige pijnen. Dit was het derde kind dat de heer De Meulaere sedert drie weken verloor.

De heer doktoor Coffart, meier van Frelinghien, die genoepen was om den dood van het kind vast te stellen, weigerde tot de begraving te laten overgaan, omdat de ziekte zich zoo aardig voorgedaan had.

Een onderzoek werd door de gendarmerie van Quesnoy-op-Deule, ingesteld ; tot dusverre had men gemeend dat de kinderen aan den kinkhoest bezweken waren. Ondervraagd, verklaarden de ouders stiptelijk al de bevelen van den geneesheer gevolgd te hebben, doch, daar de kleine Marguerietzich slechter had bevonden, dan naar gewoonte, had men haar eenen drank door de groot-moeder bereid, toegediend ; het kind stierf reeds des avonds. De oude vrouw De Meulaere verklaarde zelf den drank bereid te hebben met eene stof waarvan zij den inhoud niet kende en bij eenen reizenden koopman gekocht had. Later vernam men dat de twee andere kinderen insgelijks van dien drank gedronken hadden. Het lijk van Marguerietz, zooals ook de drank en de stoffen waarmede hij vervaardigd is, zijn naar de geneeskundige fakulteit van Rijsel gezonden om onderzocht te worden.

Duitschland.

Moltke is ziek. Zoo mogelijk zal men ham van Creisenau, zijn verblijf, naar Wiesbaden overbrengen, om daar den winter door te brengen. Hij is 89 jaar oud.

—

Op de schietplaats der ruiterij te Buckau, zijn voor het eerst kanonkogels in volle vlucht gefotografieerd. De tijd der opneming bedroeg het tienduizendste van eene seconde.

—

EENE BENDE BOHEMERS.

Nooit heeft men eene talrijker bende Bohemers ontwaard, dan die welke dezer dager in de omstreken van Eppstein gezeten en aangehouden is. Zij telt 260 personen, mannen, vrouwen en kinderen, 41 paarden en 31 wagens. Het is eene karavaan die veel moeilijkheden onderweg opgeleverd heeft. Zij was geschikt naar Limburg te reizen en kwam van Francfort op Mein.

De bende is aangehouden geworden, omdat een landbouwer aan de policie had verklaard dat zijn kind sinds het verblijf der Bohemers verdwenen was.

De opzoekingen, onder de bende en in de wagens gedaan, hebben tot niets geleid.

Te Niedernhausen, heeft een deel der bende gepoogd in eene molen te breken ; doch de molenaarsknechten zijn erin gelukt na een hevig gevecht hen op de vlucht te drijven, want de Bohemers zijn van top tot teen gewapend.

DE

VERVLOEKTE DOCHTER (1)

DOOR

Emile Richebourg.

5de VERVOLG.

XI. — HET RECHTERLIJK ONDERZOEK.

Na de noodige maatregelen te hebben genomen opdat het parket te Vesoul zoo spoedig mogelijk van het voorgevallene kennis kreeg, begaf de vrederechter zich op weg naar Frémicourt, waar hij ongeveer om 8 ure aankwam, vijf minuten later dan de gendarmen, die zich, op zijn bevel, reeds ter beschikking van den meier hadden gesteld. Deze had hen gelast de nieuwsgierigen den toegang tot de meierij te beletten.

De vrederechter vestigde zich in eene der kamers van het gemeentehuis en meende, in afwachting van de komst der magistraten van Vesoul, met het onderzoek een begin te moeten maken.

Hij ondervroeg achtereenvolgens den meier, den veldwachter en een paar van de lieden, die hen vergezeld hadden naar de plaats, waar de misdaad was gepleegd ; hij droeg daarbij zorg goed nota te nemen van de opmerkingen, die de ondervraagden daarbij maakten.

Evenwel meende hij zich te moeten overtuigen, of die opmerkingen al dan niet gegrond waren ; hij ging dus, alleen door den meier, den veldwachter en den brigadier der gendarmerie vergezeld, naar de plaats der misdaad. Met de aanteekeningen in de haad, moest hij erkennen dat de opgaven van den meier zeer juist waren. Maar hij wilde nog iets anders onderzoeken.

Het slachtoffer was in de borst getroffen. Voordat de magistraten van Vesoul er waren, wilde hij het lijk niet laten ontkleeden, maar toch begreep hij dat een geweerkogel den dood had veroorzaakt. De moordenaar had dus op den weg, of ter zijde ervan, zijn slachtoffer afgewacht. Alzoo was het de vraag, of de moordenaar van den kant van Civry was gekomen, of uit de tegenovergestelde richting.

Men onderzocht de plaats nauwkeurig, doch kon niets ontdekken. Links en rechts waren grasperken, en daar het gras pas een paar dagen te voren was gemaaid, kon men er geen spoor van den moordenaar in vinden.

De vrederechter maakte spijtig die opmerking, toen de brigadier eenskiaps een kreet van verrassing deed hooren.

Hij had op korten afstand van den bloedplas, in de richting naar Frémicourt, een stukje gedeeltelijk verbrand papier gevonden. Er was niet aan te twijfelen, dat stukje papier was de prop van het geweer. Met een zegepralenden blik gaf hij het aan den vrederechter, die het dadelijk in zijne briefiesch stopte.

Men ontdekte tegelijk, dat het slachtoffer, toen het getroffen werd, in de richting naar Frémicourt was gegaan.

— Mijnheer de meier, wie zijn de lieden, die daar bij de beek aan het werk zijn ? vroeg de vrederechter.

— Het zijn arbeiders van de hoeve van Seuillon, antwoordde de meier.

— Wij moeten hen voorbij, wij zullen hen ondervragen, zegde de vrederechter.

De vier personen gingen dwars door de weide naar de arbeiders. Zoodra deze bemerkten, dat men naar hen toe kwam, staakten zij den arbeid en gingen in eenen groep staan, in welks midden Pier Rouvenat zich bevond.

De vrederechter kende hem en wist welke gewichtige betrekking hij op de hoeve bekleedde.

— Hoe maakt het mijnheer Mellier ? vroeg hij.

— Zeer wel, mijnheer, ik dank u, antwoordde Rouvenat.

— Wees zoo goed, hem mijne hartelijke groeten te doen.

— Dat beloof ik u.

— Hij weet zeker reeds van de noodlottige gebeurtenis van den afgeloopen nacht ?

— Wij hebben het dezen ochtend van onze maniers, die te Frémicourt wonen, gehoord. Mijnheer Mellier en wij allen zijn er geheel van in de war.

—Dat is te begrijpen, wij zijn in deze landstreek niet gewoon aan zulke vreeselijke gebeurtenissen. Wij weten niet bepaald op welk uur de misdaad gepleegd is, maar zegt eens, vrienden, hebt gij dezen nacht niets bijzonders gehoord ?

De arbeiders zagen elkander aan alsof de eene den andere wilde ondervragen.

— Neen, volstrekt niets ! antwoordden zij.

— In dezen tijd van 't jaar gaat men op het land vroeg naar bed, om den volgenden dag met het opgaan der zon te kunnen beginnen ; ten tien ure liggen allen reeds op één oor, en ik behoef u niet te zegzen, mijnheer, dat lieden die zestien uren in de Junizon gewerkt hebben, geenen lichten slaap hebben, merkte Rouvenat op.

— Ik twijfel er niet in 't minst aan, zegde de vrederechter met eenen welwillenden grimlach.

— En hebt gij gisteren avond hier geenen persoon gezien, op wien uwe verdenking kan vallen ? vroeg hij verder.

Verscheidene stemmen antwoordden : Neen !

— Bijvoorbeeld iemand die een geweer bij zich had ? voegde de rechter er bij.

De arbeiders schudden allen ontkennend het hoofd.

— Ik heb Jan Renaud, van Civry, met een geweer gezien, sprak eene vrouw.

Rouvenat ontstelde.

— Ik heb hem ook gezien, maar 'k weet stellig, dat hij geen geweer bij zich had, zegde een der knechten van de hoeve.

— Wij waren bij elkander, voegde een derde erbij. Renaud heeft nog met ons gesproken ; hij was zonder geweer.

— Ik ben zeker van hetgeen ik zeg, hernam de vrouw. Jan vertelde mij, dat hij den geheelen dag in 't bosch van Sueure het spoor van eene wolvin had gezocht.

— Het doet er niets toe, sprak de vrederechter ; in dit geval kan er van Jan Renaud geene spraak zijn. — Aldus, vervolgde hij, hebt gij allen niets gehoord, niets gezien of niets bijzonders opgemerkt ? Gij weet van niets ?

— Neen, mijnheer.

— Ik groet u, vrienden !

De vrederechter keerde met zijn geleide langs de Sableuse naar Fremicourt terug.

Omstreeks 12 ure kwamen de prokureur der Republiek, de rechter van instructie en zijn griffier, benevens een geneesheer uit Vesoul te Frémicourt. De vrederechter overhandigde den prokureur zijne aanteekeningen, met de bijvoeging, dat zij nauwkeurig waren, daar hij zelfs ze ter plaats waar de misdaad was gepleegd, had opgemaakt, alsmede het stukje gedeeltelijk verbrand papier.

Men kon nog zien dat dit papiertje een stuk van eene gazette was, waarvan een zakje was gemaakt. Maar 't was moeilijk te raden waartoe dat zakje gediend had en wat erin was geweest.

Toen echter de vrederechter het woord « tabak » had uitgesproken, waren allen van zijn gevoelen.

Als men zich daarin niet bedroog, was de moordenaar een liefhebber van rooken.

— Misschien is het mogelijk te ontdekken tot welke gazette het papiertje behoord en in welken winkel men er een zakje van heeft gemaakt. De kleinste bijzonderheden kunnen van groot gewicht zijn, zegde de vrederechter.

Dadelijk werd nu tot het onderzoek van het lijk overgegaan.

De geneesheer maakte de kleeren van het slachtoffer open, sneed een gedeelte van het op 't lichaam klevende hemd los, wischte het gestolde bloed af en vond het door den kogel gemaakte gat. Hij verklaarde de houding van het lichaam op het oogenblik waarin het slachtoffer getroffen werd, en sprak met veel zaakkennis over de storing, die de kogel in het lichaam had veroorzaakt, zoodat de dood bijna onmiddellijk moest gevolgd zijn.

Vervolgens nam hij zijne sonde en stak haar in de wonde. Hij voelde dadelijk den kogel, die een weinig onder het hart was blijven steken. Daarna deed hij twee diepe insnijdingen om het gat te verwijden, nam toen een ander instrument, en stelde, na verloop van een paar minuten, den rechter van instructie den kogel ter hand.

Nu werden de zakken en de kleeren van den doode onderzocht. Uit eenen zak haalde men eenen ongemerkten witten zakdoek, uit eenen anderen een pennemes. In eenen der vestzakken vond men eenig klein geld, te zamen zes frank vijftig centiemen. Dat was alles.

Men moest veronderstellen dat de vermoorde eene aanzienlijke som, misschien ook edelgesteenten, bij zich had gehad, anders bestond er geene reden voor de misdaad, men wist er althans geene aannemelijke verklaring voor te vinden.

Men bekeek het ondergoed en de kousen van het slachtoffer. Er was niets wat eenige aanwijzing gaf wie de persoon kon zijn, terwijl de misdaad in een geheimzinnig duister was gehuld.

De rechter van instructie was in nadenken verdiept, hij verbeelde zich niet dat het eene moeilijk op te lossen zaak was.

— Zijt gij reeds iets naders te weten gekomen ? vroeg de prokureur der Republiek aan den meier.

— Neen, mijnheer, niets, gaf deze ten antwoord.

— De gendarmen moeten dadelijk te paard stijgen, zegde de rechter van instructie, en zich naar Civry en alle omliggende plaatsen begeven. De jongeling zal gisteren zeker wel ergens gezien geweest zijn.

Zich vervolgens tot den griffier wendende sprak hij tot dezen : Neem een vel papier en schrijft het signalement van het slachtoffer op.

De griffier maakte zich gereed om aan het bevel te voldoen.

Op dit oogenblik deed de veldwachter de deur open en zegde :

— Mijnheer de meier, er staat beneden een man uit Saint-Iran, die verzocht het lijk te mogen zien.

— Laat hem binnenkomen, antwoordde de prokureur, na den rechter van instructie met den blik geraadpleegd te hebben.

Een paar minuten later stond een klein, dik man met een rood gezicht en levendige oogen, den hoed in de hand, op den drempel.

De rechter van instructie gaf hem eenen wenk, daar te blijven staan.

— Woont gij te Saint-Iran ? vroeg hij.

— Ja, mijnheer ! was het antwoord.

— Wat is uw beroep ?

— Herbergier van vader op zoon in 't *Hôtel des deux chiens blancs*, wel bekend ; ik ben vader Bertaux.

— Gij hebt verzocht, het lijk te mogen zien. Waarom ?

De herbergier zag een weinig verlegen en vreesachtig in de ronde.

— Mijnheer Bertaux, ik ben de rechter van instructie, — antwoord, zegde de magistraat.

De eenvoudige man deed verschrikt eene schrede achteruit.

— Ja, ziet u, mijnheer de rechter, sprak hij zich herstellende, ik zal u vertellen wat er van de zaak is. Zooals ik de eer heb gehad u te zeggen, ben ik herbergier van vader op zoon en logeer ruiters en voetgangers. Nu ongeveer twee maanden geleden, heb ik eene mijner kamers aan eenen jongen vreemdeling verhuurd, dien ik voor een knap jongmensch heb aangezien, daar hij mij altijd juist op tijd betaalde en mij nooit last heeft veroorzaakt.

Heden morgend zond ik Suzanne op het gewone uur met het ontbijt naar boven. Zij riep en klopte, maar kreeg geen antwoord. Toen kwam zij nijdig naar beneden en zegde tot mij, dat ik zelf mijnheer Edmond moest gaan roepen.

— Heette hij Edmond ? vroeg de rechter.

— Ja, mijnheer, Edmond.

— En verder !

— En verder ? O, ik begrijp u, gij bedoelt hoe hij verder heette. Dat weet ik niet ; ik weet zelfs niet of hij wel eenen familienaam heeft.

— Ga voort, Bertaux !

— Ik maakte Suzanne voor een dom schepsel uit. Ik ga naar boven, ik klop aan ; geen antwoord. De sleutel stak in 't slot... ik draai hem om, ik doe de deur open en ga de kamer binnen... Er is niemand !... Ik kijk overal rond ; alles is in de beste orde, het bed is zelfs niet beslapen. Dat is eene vreemde geschiedenis ! zegde ik zoo tot mij zelven. Ik stond eenige oogenblikken versuft en zoo stijf als een staak midden in de kamer. Eenskiaps schoot mij een gedacht